

דעם רבינ'ס אעשיות

ספורי מעשיות
משנים קדמוניות מרבנו
הקדוש רבי נחמן מברסלב
זיע"א
המעשה עם הבחינות

מעשה ט'
מתכם ותם (2)
גליון 109

שבת שלום, קוראים יקרים!

השבוע אנו שוב נפגשים עם החכם והתם - שני חברים שהתחילו את החיים שלהם מאותו המקום וגדלו באותה העיר, אך הדרך שבה הם פועלים והגישה שלהם לחיים, רחוקה מאד זו מזו ושונה בתכלית השנוי.

אנו רואים שרובנו מתעבב הרבה על סגנון דרכו של כל אחד, ומתאר כל אחד ממש עד לפרטטים הקטנים, ודאי שלא בשביל להוסיף נפך לספור... אלא שיש כאן למוד חשוב מאד, להבין עד כמה המציאות החיצונית מבלבלת. אנו רואים אצל התם שהחיים שלו לא נראים מיוחדים; הוא עני מרוד ולא מצליח במיוחד בעבודתו. אנשים צוחקים ממנו, מבחוץ זה לא נראה טוב! אבל אם נסתכל בפנימיות שלו, נגלה משהו אחר לגמרי. בפנימיותו התם מלא שמחה, הוא לא חי בהשואות ובתחרות עם אף אחד, הוא מחזק ומעודד את עצמו הרבה, הוא גם מלא בטחון ואמונה בעבודתו. הוא מסור מאד ואוהב נאמן, כמו שרובנו ז"ל מתאר במעשה: "ואמר התם להחכם: אחי, עול לביתי ותעמד אצלי, ואני אקבץ כל מה שיש לי בקומץ אחד, וכל ביתי - הכל לפניך כרצונך".

מצד שני החכם מבחוץ נראה מצליח מאד. הוא לא עובד קשה ומצליח בלי לעמל. יש לו כבוד רב והתפעלות מהסביבה על חכמתו המפלגת, ויש לו פרנסה בשפע גדול. הוא לא מצמצם ותקוע בעיר ילדותו, אלא הוא מטיל בעולם להנאתו. זה נראה משכנע כל כך, אך פשטמטפלים על הפנימיות שלו זה לא נראה טוב בכלל. "והחכם היה מלא ישורים תמיד". משום מה ההצלחה הגדולה לא עושה אותו שמח. הוא לא מרצה משום דבר, ויש לו צפיות גבוהות מאד מעצמו. הוא בודד מאד ואין לו עם מי לדבר... הוא גם מזלזל בסובבים אותו. "כי מחמת חכמתו שהיה אמן גדול כזה וחכם ודאקטיר כזה, היה כל אחד מבני העולם בעיניו כלא".

בנוסף לזה גם חכמתו הגדולה מלאה סטירות ובלבולים. הוא מישב את עצמו שהעקר זה התכלית, אך מחליט בסופו של דבר

לשוטט בעולם... לאחר שעזב את הסוחרים ההגונים שירת אותם, מכיין שהם נוסעים בעולם ואינם נמצאים במקום אחד....

רבנו ז"ל מלמד אותנו לא להתפתות מהשקר החיצוני מאיך שזה נראה אלא להסתכל על מה שקורה בפנים. כמו שאנו רואים שבסוף האמת מתגלה. כשרואים לאן הגיע התם בתמימותו, ולא יזו שפלות נוראה הגיע החכם בחכמתו, כמו שאמר: "את זה תקבלו מאתי שלא להניח עצמו להעולם להטעות שלא יטעה אותו העולם" (שיחות הרן נ"א). העולם מבלבל ומטעה מאד, אך מי שמציית לצדיק והולך בעצתו העקרת שהיא עצת ההתבודדות, שהיא מעלה עליונה וגדולה מהכל, יכול לזכות לזה באמת, שלא יתבלבל ויתפתה מהשקר של העולם.

אך גם התבודדות צריך לקיים בתמימות, כי כמו שאנו רואים גם החכם ישב את עצמו הרבה, אך זה לא היה בתמימות, לקיים את עצת הצדיק להתבודד כל יום שעה ולישב את דעתו, אלא "וישב עצמו: כעת ראוי להביט על התכלית והתחיל לחשב עם פילוסופיאי שלו מה לעשות". הוא רצה לחשב על הדברים לפי חכמתו והבנתו האישית, לא כמו שהצדיק מלמד אותנו לבוא להתבודד כל יום בתמימות. "ואת כל אשר עם לבבו ישית ויספר לפניו יתברך, הן חרטה ויתשובה על העבר, והן בקשת תחנונים לזכות להתקרב אליו יתברך מהיום והלאה באמת" (ליקוטי מוהר"ן תנינא כ"ה). גם את הישוב הדעת הוא עשה עם חכמות, לכן הוא הגיע להבנות והחלטות שגויות כל כך.

"והנה נשליך כעת את מעשה החכם, ונתחיל לספר במעשה התם" יהי רצון שנזכה להשליך מאתנו את מעשה החכם ונרדפו המטעית, ונתחיל לספר לעצמנו את מעשה התם. כמה שמחה יש בתמימות, כמה אמונה והצלחה אמיתית, אמת, תקנה והתחזקות יש בדרך התם, עד שנזכה לילך בדרך התמימה והקדושה כל ימי חיינו, אמן.

שבת שלום ומברך!

ספורי מעשיות משנים קדמוניות - מעשה ט' מחכם ותם (2)

שספרה רבנו נחמן מברסלב זיע"א

מה אני נחשב?! וכשתהיה חכם ממני, אדרבא, אזי

תהיה שוטה! (כל זה היה דרכי התם. ועתה נחזר לענין ראשון).

בתוך כך נעשה רעש, שהחכם הנ"ל נוסע ובא לכאן בגדלה וחכמה גדולה. ורץ התם גם כן לקראתו בשמחה גדולה, והיה אומר לאשתו: תן לי מהר היופא; אלך לקראת חברי ידידי לראותו. ונתנה לו הפעלץ, והיה רץ לקראתו.

והחכם היה נוסע בעגלות צב בגדלה. ובא לקראתו התם הזה והיה שואל בשלומו באהבה, בשמחה: אחי חביבי! מה אתה עושה? ברוך המקום שהביאך, ואני זוכה לראותך!

והחכם הנ"ל גם כל העולם היה בעיניו כלא, כנ"ל, מכל שכן איש כזה, שנדמה למשגע, אף אף על פי כן, מחמת אהבת נעורים הגדולה שהיה ביניהם היה מקרבו, ונסע עמו לתוך העיר.

והשני בעלי בתים הנ"ל, אביהם של אלו השני בנים, מתו בתוך אותו הזמן שהיה החכם משוטט במדינות, ונשארו הבתים שלהם.

והתם, שהיה במקומו, נכנס לבית אביו וירשו, והחכם, שהיה במדינות, לא היה מי לקבל הבית, ונעשה פלה ואבוד בית החכם, ולא נשאר ממנו כלום, ולא היה להחכם מקום לכנס בו בבואו.

ונסע לתוך אכסניא אחת, והיה לו שם יסורים, כי לא היתה האכסניא כרצונו. והתם הנ"ל מצא לו עתה עבדא חדשה, והיה רץ ובא בכל פעם מביתו להחכם באהבה, בשמחה, והיה רואה, שיש לו יסורין

כשהיה גומר המנעל, ומן הסתם היה לו שלש קצוות, כי לא היה יכול האמנות בשלמות, כנ"ל, היה לוקח המנעל בידו והיה משבח אותו מאד, והיה מתענג מאד ממנו והיה אומר: אשתי כמה יפה ונפלא המנעל הזה! כמה מתוק המנעל הזה! כמה מנעל של דבש וצוקיר המנעל הזה!

והיתה שואלת אותו: אם כן מפני מה שארי רצענים נוטלים שלשה זהובים בעד זוג מנעלים, ואתה לוקח רק חצי טאלער (הינו זהוב וחצי)?

השיב לה: מה לי בזה? זה מעשה שלו, וזה מעשה שלי, ועוד: למה לנו לדבר מאחרים?

הלא נתחיל לחשב כמה וכמה אני מרויח במנעל זה מיד ליד: העור הוא בכף, הזפת והחוטים וכו', בכף, ושארי דברים פיוצא בזה, בכף, לאפקיס, בכף; ועתה אני מרויח מיד ליד עשרה גדולים, ומה אכפת לי רוח כזה מיד ליד? והיה רק מלא שמחה וחדוה תמיד. ואצל העולם היה ללעג, והשיגו תאותם בו, שמצאו ממני להתלוצץ כרצונם, כי היה נדמה למשגע. והיו באים בני אדם, והתחילו בכונה לדבר עמו בשביל להתלוצץ.

והיה אותו התם אומר: רק בלי ליצנות! ותכף שהשיבו לו בלי ליצנות, קבל דבריהם והתחיל לדבר עמם, כי יותר לא היה רוצה להעמיק לחשב חכמות, שגם זה בעצמו ליצנות, כי היה איש תם,

וכשהיה רואה, שכונתם לליצנות, היה אומר: מה יהיה כשתהיה חכם ממני? הלא אזי תהיה שוטה, כי

מְהַאֲכִסְנֵיָא וְאָמַר הֵתָם לְהַחֲכָם: אָחִי, עוֹל לְבֵיתִי וְתַעֲמַד אֶצְלִי, וְאֲנִי אֶקְבֹּץ כָּל מָה שְׂיִישׁ לִי בְקִמְץ אֶחָד, וְכָל בֵּיתִי, הַכֹּל לְפָנֶיךָ כְּרִצוֹנָךְ. וַיִּשֶׁר בְּעֵינָי הַחֲכָם, וְנִכְנַס לְבֵיתוֹ וְעָמַד אֶצְלוֹ.

וְהַחֲכָם הָיָה מְלֵא יְסוּרִים תָּמִיד, כִּי הִנִּיחַ שָׁם, שֶׁהוּא חָכָם מְפֻלָּג וְאֲמֵן וְדַאֲקֻטִּיר גְּדוֹל מְאֹד. וְהָיָה בָּא שׁוֹר אֶחָד, וְצוּנָה לוֹ, שְׂיַעֲשֶׂה לוֹ טַבַּעַת שֶׁל זָהָב. וְעָשָׂה לוֹ טַבַּעַת נְפֻלָּא מְאֹד, וְחָקַק שָׁם צִיּוּרִים בְּדַרְכֵי נְפֻלָּאִים מְאֹד, וְחָקַק שָׁם אֵילָן, שֶׁהָיָה נְפֻלָּא מְאֹד.

וּבָא הַשֶּׁר, וְלֹא יָשָׁר בְּעֵינָיו כֹּלֵל הַטַּבַּעַת, וְהָיָה לוֹ יְסוּרִים גְּדוֹלִים מְאֹד, כִּי הָיָה יוֹדֵעַ בְּעַצְמוֹ, שֶׁאֵלּוּ הָיָה הַטַּבַּעַת עִם הָאֵילָן הָזֶה בְּשִׁפְאֲנֵיָא, הָיָה חָשׁוּב וְנְפֻלָּא מְאֹד.

וְכֵן פְּעַם אֶחָד בָּא שׁוֹר גְּדוֹל וְהִבִּיא אֶבֶן טוֹב יָקָר, שֶׁבָּא מִמְרַחֲקִים, וְהִבִּיא לוֹ עוֹד אֶבֶן טוֹב עִם צִיּוֹר, וְצוּנָה לוֹ, שְׂיַצִּיר כְּצִיּוֹר הָזֶה עַל הָאֶבֶן טוֹב שֶׁהִבִּיא. וְצִיר מִמֶּשׁ כְּאוֹתוֹ הַצִּיּוֹר, רַק שֶׁשָּׂגָה בְּדַבָּר אֶחָד, שֶׁלֹּא הָיָה שׁוֹם אָדָם מִבֵּין עַל זֶה, רַק הוּא לְבַדּוֹ.

וּבָא הַשֶּׁר וְקִבַּל הָאֶבֶן טוֹב, וַיִּשֶׁר בְּעֵינָיו. וְהָיָה לוֹ לְהַחֲכָם הָזֶה יְסוּרִים גְּדוֹלִים מִן הַשְּׂגִיָּאָה: הֲלֹא עַד הֵיכָן מַגִּיעַ חֲכָמְתִּי, וְעַתָּה יִזְדַּמֵּן לִי שְׂגִיָּאָה!.

וְגַם בְּעֵנָן הַדַּאֲקֻטִּירִי הָיָה לוֹ יְסוּרִים: כְּשֶׁהָיָה בָּא לְחוּלָה, וְהָיָה נוֹתֵן לוֹ רְפוּאָה, שֶׁהָיָה יוֹדֵעַ בְּבִירוֹ, שֶׁאֵם יֵלֶךְ לוֹ לְהַחוּלָה לְחַיִּים, בְּוַדַּאי מְחַיֵּב בְּבִירוֹ לְהַתְרַפְּאוֹת מְזָה, כִּי הִיא רְפוּאָה נְפֻלָּאָה מְאֹד, וְאַחֲרֵי כֵן מֵת הַחוּלָה, וְהָיוּ אוֹמְרִים הָעוֹלָם, שְׁמַת עַל־יְדוֹ וְהָיָה לוֹ יְסוּרִים גְּדוֹלִים מְזָה.

וְכֵן לְפַעְמִים נָתַן רְפוּאָה לְחוּלָה, וְנִתְרַפָּא, וְהָיוּ אוֹמְרִים הָעוֹלָם: מְקַרָּה הוּא. וְהָיָה מְלֵא יְסוּרִים תָּמִיד.

וְכֵן הָיָה צָרִיךְ לְמַלְבוּשׁ. וְקָרָא הַחֲטִיט וַיִּגַע עִמוֹ, עַד שֶׁלְמָדוֹ לַעֲשׂוֹת הַמַּלְבוּשׁ כְּרִצוֹנוֹ, כְּמוֹ שֶׁהָיָה יוֹדֵעַ. וְכֵן הַחֲטִיט וְעָשָׂה הַמַּלְבוּשׁ כְּרִצוֹנוֹ, רַק כְּנֶף אֶחָד (שְׁקוּרִין לְעַפְלִיל) שָׂגָה בוֹ, וְלֹא כְּוָנוּ יָפָה. וְהָיָה מְצַטְעֵר מְאֹד, כִּי הָיָה יוֹדֵעַ בְּעַצְמוֹ אִף שֶׁבְּכָאֵן הוּא יָפָה, כִּי אֵינָם מְבִינִים עַל זֶה, אֲבָל אִם הָיִיתִי בְּשִׁפְאֲנֵיָא עִם הַלְעָפִיל הַזֶּה, הָיִיתִי לְשִׁחוּק וְהָיִיתִי נִדְמָה כְּמוֹ (תִּיר). וְכֵן הָיָה מְלֵא יְסוּרִים תָּמִיד.

וְהֵתָם הָיָה רֶץ וּבָא בְּכָל פַּעַם אֶל הַחֲכָם בְּשִׁמְחָה, וּמְצָאוֹ, שֶׁהוּא מְצַר וּמְלֵא יְסוּרִים וְשִׁאָלוֹ: הֲלֹא חָכָם וְעָשִׂיר כְּמוֹתְךָ, עַל מָה יֵשׁ לְךָ יְסוּרִים תָּמִיד? הֲלֹא אֲנִי מְלֵא שִׁמְחָה תָּמִיד.

וְהָיָה בְּעֵינָי הַחֲכָם לְשִׁחוּק, וְנִדְמָה בְּעֵינָיו לְמִשְׁגָּע. וְאָמַר לוֹ הֵתָם: הֲלֹא סִתָּם בְּנִי־אָדָם, שֶׁמִּתְלוֹצְצִים מִמְּנִי, הֵם שׁוֹטִים, כִּי אִם הִמָּה חֲכָמִים מִמְּנִי, הֲלֹא אֲדַרְבֶּה, הֵם שׁוֹטִים, כְּנִ"ל, מִכָּל שֶׁכֵּן חָכָם כְּמוֹתְךָ, וּמָה תַּהֲיֶה אִם אַתָּה חָכָם מִמְּנִי?

עָנָה הֵתָם וְאָמַר לְהַחֲכָם: מִי יִתֵּן, שֶׁתְּבוֹא אֶתָּה עַל מְדַרְגָּה שְׁלִי!

הַשֵּׁיב הַחֲכָם וְאָמַר: זֶה אֶפְשָׁר לְהִיּוֹת, שְׂאֲנִי אָבוֹא עַל שְׁלָךְ, שְׂיִנְטֵל מִמְּנִי הַשֶּׁכֶל, חֵס וְשְׁלוֹם, אוֹ אֶהְיֶה חוּלָה, חֵס וְשְׁלוֹם, וְאֶהְיֶה נַעֲשֶׂה מְשֻׁגָּע, כִּי הֲלֹא מָה אַתָּה?, אִישׁ מְשֻׁגָּע! אֲבָל שְׂאֶתָּה תְּבוֹא עַל שְׁלִי, זֶה אִי אֶפְשָׁר בְּשׁוֹם אֶפֶן, שֶׁתַּהֲיֶה אַתָּה חָכָם כְּמוֹנִי.

הַשֵּׁיב הֵתָם:

אֶצְלֵ הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ הַכֹּל אֶפְשָׁר,

וַיִּכּוֹל לְהִיּוֹת כְּהַרְף עֵין,

שְׂאֲנִי אָבוֹא עַל שְׁלָךְ.

וְשִׁחַק הַחֲכָם מִמְּנוֹ מְאֹד.

שם _____
 טלפון _____
 עיר _____

דעם רבינ'ס מעשיות

מבחן בספורי מעשיות

מעשה ט' (2) - מחכם ותם

- ט. להיכן הלך לגור החכם אח"כ?
 בביתו של התם.
 באכסניא מפוארת מאוד.
 נשאר באכסניא כל הזמן.
 י. האם ישר בעיני השר, הטבעת שעשה החכם?
 מאוד ישר בעיניו.
 כן, רק היה לו הערה אחד.
 לא ישר בעיניו כלל.
 יא. האם הצליח החכם לצייר את האבן בדיוק כמו האבן השניה, כמו שביקש השר?
 כן, דייק בדיוק.
 כן, רק שגה בדבר אחד.
 לא יצא בכלל דומה לאבן השניה.
 יב. האם ישר בעיני השר, האבן שצייר החכם?
 ישר בעיניו.
 כן, רק היה לו הערה אחד.
 לא ישר בעיניו כלל.
 יג. איזה יסורים היה לחכם ע"י האבן שצייר?
 מכה חזקה שקיבל מהאבן.
 משגיעה שעשה.
 שתי התשובות נכונות.
 יד. מה אמרו העולם כשהחולה התרפא מהרפואה שנתן החכם?
 שיבחו את החכם שבזכותו התרפא החולה.
 מקרה הוא.
 ללא הרפואה, היה מתרפא יותר מהר.
 טו. מה ענה התם לחכם, כשאמר לו: "לעולם לא תהיה חכם"?
 אצל השם יתברך הכל אפשר.
 הודה לדבריו.
 לא ענה לו כלל.
 טז. מה אתה לומד מהסיפור בינתיים?
 ששואה ללמוד הרבה מלאכות כדי להתפרנס.
 לא להסתכל במעשיהם של אחרים.
 _____

- א. מה אמר התם לאשתו, על מנעל בעל שלושת הקצוות שעשה?
 כמה יפה ונפלא המנעל הזה.
 כמה מתוק המנעל הזה.
 שתי התשובות נכונות.
 ב. כשאמרה לו אשתו: "אתה לוקח רק זהוב וחצי על המנעל", מה ענה התם?
 זה מעשה שלי וזה מעשה שלו.
 למה לנו לדבר מאחרים.
 שתי התשובות נכונות.
 ג. מה אמר התם לאנשים שהתחילו לדבר עמו בשביל להתלוצץ?
 מצוה גדולה להיות בשמחה תמיד.
 רק בלי ליצנות.
 הוכיח אותם, על כך שהם מתלוצצים.
 ד. מה נתנה לו אשתו להתלבש כשהלך לקבל את פני החכם?
 הפעלץ.
 הטוליפ.
 היופא.
 ה. למה קירב החכם את התם כשראה אותו?
 כי התם נהיה חכם.
 כי לא רצה לביישו ברבים.
 כי היתה ביניהם אהבת נעורים.
 ו. מה נהיה מהבית של אביו של החכם?
 נהיה בית משופץ ומאוד יפה.
 נהיה כלה ואבוד.
 נהיה לאכסניא גדולה ומפוארת.
 ז. להיכן נסע החכם מיד כשחזר לעירו?
 לאכסניא.
 לביתו של אביו.
 לביתו של התם.
 ח. האם החכם נהנה במקום שהייתו?
 מאוד נהנה.
 לא היה לו נח.
 היה לו יסורים.

אצל השם יתברך הכל אפשר, ויכול להיות פהרף עין - בהצלחה!!!

ספורי מעשיות שסיפר רבינו הקדוש הם קודש קדשים וכונתו ז"ל הייתה כדי לעורר אותנו משנתנו הרוחנית, וללמד אותנו דעת ודרך ישרה לעבודת השם יתברך בהתעוררות הלב, כמו שאמר רבינו: ש"ספורי מעשיות שלו מסוגלים לעורר מהשינה", ולמען דעת אשר בכל תיבה ותיבה מאלו המעשיות טמונים סודות התורה טמירים ונעלמים, כנשמע מפיו הקדוש בעצמו, ואפילו איש פשוט אשר יקרא אותם יכול להוציא לעצמו מוסר והתעוררות להשם יתברך

להיכנס להגרלה ניתן לחייג לקו דעם רבינס אור 02-534-5040 - או לשלוח לפקס: 15326519611,

או ל: m025345040@gmail.com פאר אידיש רופט 02-5-3333-72